

PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

For

Søbjeriggård
Børnehus

Indhold

INDLEDNING.....	3
BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING:.....	5
SOCIALE KOMPETENCER:	6
SPROG:	8
KROP OG BEVÆGELSE:	9
NATUREN OG NATURFÆNOMENER:.....	11
KULTURELLE UDTRYKSFORMER:	12
BØRN I UDSATTE POSITIONER.....	14
Inkluderende pædagogik	15
DET SÆRLIGE TILBUD I SØBJERGGÅRD BØRNEHUS.	15
DOKUMENTATION OG EVALUERING:.....	15

INDLEDNING

Loven om Læreplaner i dagtilbud trådte i kraft 1 – 8 – 2005, senest revideret 1 – 7 - 2010
Intentionerne med Loven var dels af forbedre kvaliteten i dagtilbud og dels at bryde negativ social arv.

Slagelse kommune traf efterfølgende beslutning om, at der skulle udarbejdes fælles overordnede Læringsmål.

Disse overordnede Læringsmål i Slagelse Kommune er revideret i 2008 og har været udsendt i høring i alle dagtilbud og deres bestyrelser. Disse Læringsmål er efterfølgende behandlet og godkendt politisk og hedder nu Mål og rammer for pædagogiske læreplaner. De danner grundlag for Søbjerggård Børnehus arbejde med Pædagogiske læreplaner.

Ifølge Dagtilbudsloven skal den enkelte pædagogiske læreplan behandle følgende:

1. Barnets alsidige personlige udvikling
2. Sociale Kompetencer
3. Sprog
4. Krop og bevægelse
5. Naturen og naturfænomener
6. Kulturelle udtryksformer og værdier

Ud over de 6 temaer skal dagtilbuddene beskrive, hvordan de arbejder med Børn i udsatte positioner og hvordan de enkelte mål dokumenteres og evalueres.

Loven lægger op til, at læring i dagtilbud skal ses i et bredere perspektiv, idet det forudsættes, at det er med legen som omdrejningspunkt og barnets udvikling set som en helhed.

I henhold til formålsbestemmelserne skal ophold i dagtilbud medvirke til at give barnet en god og tryk barndom og støtte barnet i et personligt udviklingsforløb, der rummer tilegnelsen af en række sociale og almene færdigheder. Barnet lærer gennem leg, iagttagelse og samvær med andre børn og engagerede voksne.

Læringsprocesserne skal tage udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og tage højde for at børns læringsstile er forskellige.

Alle børn har måder, de foretrækker at lære på. Nogle er f.eks., verbalt orienterede, andre lærer vha. billeder og atter andre skal helst røre ved tingene eller eksperimentere; og man lærer bedst, hvis man benytter den foretrukne læringsstil. Derfor er det vigtigt, at der veksles mellem metoderne for at opnå specifikke mål. I forbindelse med planlægningen af de pædagogiske aktiviteter tilstræber vi at tilgodese de forskellige læringsstile.

Den nye lov om Dagtilbud rummer nytænkning vedr. læreplaner, der skal kun evalueres hvert andet år, ligesom børnemiljøvurdering i fremtiden skal forankres i pædagogiske læreplaner. Der er tillige ændringer i forhold til sprogvurderinger af 3 årige, idet de nu alene skal udarbejdes, når et barns sprogudvikling giver anledning til bekymring

Børnemiljøvurdering handler om børnenes fysiske, psykiske og æstetiske miljø i deres dagtilbud og ligger fint i forlængelse med de mål vi sætter os i forhold til temaerne krop og bevægelse, natur og naturfænomener og kulturelle udtryksformer.

Vi lader os tillige inspirere af politikker vedtaget i Slagelse kommune, der har indflydelse på vores praksis, her tænkes på Børn og Ungepolitikken, Sundhedspolitik, Kostpolitik, Kultur og fritidspolitik

Fra 1. september blev Søbjerggård Børnehuset af de 4 tilbud for Børn i udsatte positioner og fik overført 2 medarbejdere med specielle kompetencer fra den tidligere Spiren og har for nuværende 3 børn, der søges inkluderet så meget som muligt i børnehavens almindelige aktiviteter.

For at sikre, at det enkelte barn får udnyttet sit potentiale, er det af afgørende betydning, at det pædagogiske personale har et indgående kendskab til det enkelte barn og i arbejdet benytter sig af teorien om anerkendende relationer.

Det har stor betydning for et barns trivsel, at det bliver set af de voksne, ud fra en positiv og anerkendende synsvinkel, barnet mødes, der hvor det er udviklingsmæssigt og de voksne anerkender barnets intentioner og initiativer.

Ved at støtte barnet i at turde udfolde sig, tro på sig selv og blive accepteret for den " jeg er " og ikke kun for det " jeg gør", opbygges barnets selvværd, hvilket er grundlaget for al udvikling. Det bevirker, at barnet kan, vil og tør sætte sig spor i den fælles kultur, som daginstitutionen er. Det forudsætter voksne, der er nærværende, tilgængelig og anerkendende.

Læring / udvikling skal også indtænkes i de fysiske rammer, der er vigtigt at materialerne er placeret i børnehøjde og er tilgængelige og indbydende. Det samme gælder legepladsens indretning, valg af legeredskaber og indretning af rummene.

På Søbjerggård Børnehus forsøger vi at indtænke såvel legepladsen som turene til skov og strand, som pædagogiske læringsrum.

I 2017 blev Søbjerggård Børnehus udvidet til en integreret institution. Fra 0 – 6 år.

I 2018 rummer vi:

- En vuggestuegruppe med 25 børn, fordelt på 2 stuer.
- Tre mellemgrupper fordelt på 3 stuer for de 3 til ca. 4,5 årige med ca. 22 børn
- To stuer for de største børn, hvoraf nogle af børnene er kommende skolebørn. Derfor er den pædagogiske hverdag gradueret efter børnenes alder.

Vi arbejder med aldersblandede grupper som en bevidst metode, da vi på den måde medtænker, at de største er rollemodeller for de mindre og de største vænnes til at tage hensyn til de mindre. Det sidste år inden skolestart samler vi de ældste børn på en eller 2 stuer alt efter hvor mange, der er, for at ruste dem til skolens udfordringer, vi arbejder bevidst på at støtte udvikling af selvværd, selvstændighed og lysten til at lære.

Så her

Center for Skole og Center for Dagtilbud har fællesskab udarbejdet en model for Brobygning, der gælder alle kommunens dagtilbud og skoler, den brobygningsmodel rummer nogle minimumskrav som alle skal opfylde i form af sange, lege og børnelitteratur, således at alle børn møder i børnehaveklasse med noget alle kender.

TEMA 1

BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING:

Barnet har behov for at blive støttet og udfordret i dets personlige udvikling. Det har behov for en genkendelig og inspirerende hverdag. Barnet skal have den fornødne støtte til at gennemføre egne aktiviteter og projekter. Gennem hverdagens aktiviteter skal barnet have mulighed for at udvikle erfaring med fællesskaber. Ved at barnet får medindflydelse, støtter vi udviklingen af selvværd og selvtillid. Hvis barnet skal være kreativ og lære mest mulig, skal det stilles overfor udfordringer, som er meningsfulde og vedkommende. Udfordringerne skal være lige tilpas, dvs. ikke for store og ikke for små. For små krav bevirker, at barnet mister interessen og for store krav bevirker, at barnet mister troen på sig selv.

Mål fastsat af Slagelse kommune

- 1a) Mål: Alle børn skal have ret til ens muligheder for et godt liv trods forskellige forudsætninger
- 1b) Mål: Alle børn skal anerkendes som kærlige, nysgerrige og eksperimenterende
- 1c) Mål: Alle børn skal have mulighed for at udvikle selvindsigt og empati

Mål fastsat af Søbjerggård Børnehus:

- Barnet skal have mulighed for at føle sig værdsat og respekteret, som en del af fællesskabet
- Barnet skal have mulighed for at sige til og fra i forhold til egne grænser og respekteres i det (personlig integritet)

Det gør vi ved at:

- Sikre, at barnets basale behov dækkes
- Børnene føler, at de bliver hørt og set, som en del af fællesskabet
- Personalet sikrer, at alle børn behandles ligeværdigt og retfærdigt, at alle kommer til orde, eller får tur
- At børnene mødes der, hvor de er udviklingsmæssigt, og krav tilpasses udviklingsniveauet
- Fastholde barnets progression i tankegang, leg og udvikling ved at udarbejde barnets bog for hvert enkelt barn
- Tale om til samling, hvem der mangler og hvorfor, ingen er usynlige, men vigtige for fællesskabet
- Tage godt imod nye børn og deres forældre. De skal føle sig ventede og velkomne, relevante papirer skal være klar og der er sat navn på skuffe og garderobe

- Alle børn værdsættes for det, de er og ikke nødvendigvis for det, de gør eller kan
- Give positiv kontakt, ros og opmuntring, når ting er svære
- Børnene skal støttes i at udvikle kendskab til sig selv og egen formåen

Det ser vi ved at:

- Barnet trives og udvikles.
- Barnet er åbent, nysgerrigt og imødekomende overfor nye udfordringer.
- Barnet føler sig vigtig for gruppen, og er så trygt, at det tør markere sig i gruppen, træde frem og optræde. Øves først i en mindre gruppe for til sidst at optræde for alle børn på Søbjerggård Børnehus og måske for forældrene til sommerfesten.
- Barnet løser konflikter mere eller mindre uden hjælp fra de voksne.
- Barnet kan på en konstruktiv måde både give og modtage i fællesskabet

Dokumentation og Evaluering

I løbet af året arbejder vi med forskellige former for dokumentation, det kan være billeddokumentation, forberedelsesark til forældresamtaler, brobygningskemaer eller barnets bog Disse værktøjer danner baggrund for en refleksion over, om vi når de fastsatte mål og om de aktiviteter og metoder, vi har valgt, fører til målene.

Denne refleksion foregår på stuemøder, på personalemøder og helt overordnet i bestyrelsessammenhænge, hvor der bl.a arbejdes på baggrund af spørgeskemaundersøgelser blandt den samlede forældregruppe og tilbagemeldinger fra de modtagende skoler.

Børn i udsatte positioner

Alle børn er forskellige, vi lærer børnene godt at kende og udfra et resourcesyn afdækkes det enkelte barns kompetencer med det formål at ændre barnets status i børnegruppen, hvis der er behov for det. Andre børn har behov for skærpet opmærksomhed i en periode ligesom andre har behov for hjælp til konfliktløsning. Alle tiltag sker ved en afvejning af de individuelle hensyn i forhold til hvad børnegruppen kan rumme. Se tillige afsnittet om Børn i udsatte positioner efter tema 6

TEMA 2

SOCIALE KOMPETENCER:

Børn lærer ofte noget andet end det, vi tror, de lærer og på en anden måde. De lærer, om det sociale gennem de regler, omgangsformer og strukturer, som institutionens kultur er præget af. Når vi i børnehaven lægger vægt på, at man ikke må mobbe og udelukke hinanden, vil børnene udvikle kompetencer, der lever op til denne værdi – derfor spiller de voksne en vigtig rolle, som bærere og formidler af værdierne. Begreber, som rigtig og forkert læres dels af de voksne og dels af de større børn.

Mål fastsat af Slagelse kommune

2a) Mål: Alle børn skal have muligheder for at indgå i ligeværdige sociale fællesskaber

2b) Mål: Vi vil skabe miljøer, hvor børn kan opbygge gode venskaber og udvikle sig både socialt og fagligt

2 c) Mål: Børn skal have medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati

Mål fastsat af Søbjerggård Børnehus:

- Børnene skal opleve tryghed og tillid i deres relation til såvel børn som voksne på Søbjerggård.
- Børnene skal have mulighed for at lære at respektere såvel egne, som andres grænser. Det skal være legalt at sige fra
- Børnene skal have mulighed for at udvikle et realistisk selvbillede

Det gør vi ved at

- Der er overensstemmelse mellem, hvad vi siger og hvad vi gør
- De voksne praktiserer en respektfuld omgangstone og omgangsform
- Værne om børnenes venskaber, opdele gruppen ud fra det kriterium
- Ved hjælp af f.eks. ved bruge af "Fri for mobberi", lære børnene noget om venskaber
- Opfordre forældre til at tage andre børn med hjem og lege.
- holde samling, hvor vi arbejder med relationer og bearbejder optræk til mobning eller udelukkelse
- Hjælpe børnene med at skabe relation til andre, ved at de voksne indgå i legen
- Løse konflikter i børnehøjde, gennem voksenguidning og handlehenvvisninger, og lade dem øve sig "uden voksen" indblanding.
- Børnene skal have mulighed for at lære at være i centrum / ikke være i centrum
- Børnene skal have mulighed for at indgå i relationer med børn og voksne, hvor alle forpligter sig og udviser ansvarlighed

Det ser vi ved at:

Børnene er trygge og tillidsfulde og tør ytre sig i gruppen. De tager hensyn til hinanden og løser konflikter på en hensigtsmæssig måde.

De henter hjælp, hvis de ser andre har behov for det og trøster hinanden. De danner venskaber og forholder sig til det at være venner, accepterer hinanden på trods af forskelle.

Børnene udvikler evne til at tabe / vinde, dele og vente på tur

Dokumentation og Evaluering

Løbende på stuemøder arbejdes der med at afdække de voksnes relationer til det enkelte barn ligesom det enkelte barns sociale kompetencer gøres til genstand for refleksion.

Børn i udsatte positioner

Vi benytter vores observationer til at sammensætte mindre grupper og planlægger aktiviteter, hvor barnet kan få mulighed for at vise sine styrkesider for at ændre de øvrige børns opfattelse af barnet. Legesituationer sættes i gang og når det fungerer trækker den voksne sig forsigtigt ud, men står klar i kulissen til at intervenere, hvis der er optræk til at legen går i opløsning. Barnet med særlige behov kan i en periode have brug for at være den, der sidder ved siden af den voksne i situationer, barnet har svært ved at klare eller holde den voksne i hånden, når vi er på tur. Vi hjælper med at sætte ord på følelser og anerkender såvel, glæde, vrede, sorg .

Vi støtter børnene i at danne venskaber også på tværs af de forskellige stuer
Se tillige afsnittet om Børn i udsatte positioner efter tema 6

TEMA 3

SPROG:

Sproget er et vigtigt fundament for barnets læring, udvikling og sociale samvær. Ved hjælp af sproget kan barnet udtrykke sine tanker og følelser, give udtryk for egne behov og hensigter, formulere sin undren og forstå andre. Derfor skal sprogstimulering være en naturlig del af hverdagen i børnehaven, hvor det er vigtigt, at barnet medvirker aktivt. Forudsætningen for sprogtiltagelsen er en tæt kontakt med de voksne og opmærksomhed fra de voksnes side om, at ikke alle børn lærer ens. Det er vigtigt, at der i børnehaven er et varieret udbud af aktiviteter, der stimulerer sproget, så alle læringsstile omfattes.

Mål fastsat af Slagelse kommune

3a) Mål: Barnet skal have mulighed for at udvikle sit sprog, ordforråd og begrebsforståelse gennem hverdagens aktiviteter

3b) Mål: Barnet skal udfordres til sproglig kreativitet, samt til at udtrykke sig på mange forskellige måder og ved hjælp af forskellige kommunikationsmidler

3c) Mål: Barnet skal lære at bruge sproget i den kontekst barnet er i

Mål fastsat af Søbjerggård Børnehus:

- Børnenes interesse for tal og bogstaver understøttes
- Børnene skal have mulighed for forskellige former for sprogstimulation: højtlesning sproglege, rim og remser o.s.v.

Det gør vi ved at:

- Der i børnehaven forefindes alderssvarende legetøj, spil og bøger
- Den voksne sætter ord på dagligdags gøremål, benævner ting
- Læse bøger/ dialogiske læsning og inddrage børnene ved at stille spørgsmål
- Lade børnene fortælle om oplevelser, genfortælle historier
- Lade børnene bidrage, når skriftligt materiale udarbejdes (barnet dikterer, hvad der skal skrives)
- Den voksne gentager det barnet siger, korrekt i stedet for at korrigere
- Sætte både navn og mærke på barnets garderobe og skuffe
- Der sikres ro og tid til, børnene får mulighed for dybelse i pædagogiske planlagte projekter. (der er fordybelsetid på alle stuer fra kl.9.30 og frem til frokost.)
- Arbejde på at øge kendskabet til mimik og kropssprog. Fx italesætter følelser. Fx når et ved et uheld kommer til at skubbe et andet barn. Italesætter den voksne " kan du se at, Peter bliver ked af det når du skubber ham"
- Arbejde med drama

- Holde samling, hvor der arbejdes med sange, rim, remser, tal, begreber og overbegreber, med inspiration fra SOL bogen
- Børnene skal gennem leg bibringes forståelse for sammenhæng mellem mimik, kropssprog og det talte sprog
- Børnene skal have mulighed for at få støtte til at sætte ord og begreber på det, der foregår i hverdagen

Det ser vi ved at:

Børnene benytter sproget til at udtrykke følelser og behov, løser konflikter verbalt.

Børnene finder fornøjelse med at lege med sproget og finder selv på rim.

Børnene kender mange ord og begreber og kan indgå i dialog, kan lytte og samtale.

Børnene kan aflæse de andre børns kropssprog og ansigtsudtryk, f.eks når nogle er kede af det eller vrede.

Børnene bliver mere opmærksomme på tal og bogstaver i hverdagen og begynder at anvende dem.

Dokumentation og Evaluering

Barnets sproglige formåen er på mange måder forudsætningen for andre udviklingsområder og TRAS er et enkelt og meget tilgængeligt materiale til at kortlægge barnets udvikling over tid.

På stuemøder og personalemøder evalueres på baggrund af tilbagemeldinger fra talepædagogen, de modtagende skoler, § 11 og de TRAS skemaer personalet har udfyldt

Børn i udsatte positioner

Fx et barn, der sprogligt vækker vores bekymring bliver undersøgt v.h.a. TRAS og hvis der er hold i bekymringen, drøfter vi det med barnets forældre. Hvis vi fortsat er bekymrede indkaldes til et møde med vores talepædagog og forældrene. Alt efter problemets art vil den vejledning talepædagogen kommer med blive inddraget i planlægningen af de aktiviteter, der har et sprogligt sigte.

Inden talepædagogen involveres vil pædagogerne ud fra den store viden, de har om børns sproglige udvikling, søge at tilgodese barnets særlige behov. Det kan være ved at skabe åndehuller i hverdagen, hvor barnet deltager i et spil eller højtlesning på netop dette barns præmisser, eller sikre at netop det barn får den fornødne tid og støtte, når det fortæller noget til samling

Se tillige afsnittet om Børn i udsatte positioner efter tema 6

TEMA 4

KROP OG BEVÆGELSE:

Børnehavens pædagogiske praksis skal indeholde muligheder for at barnet udfordres både grov- og finmotorisk. Barnet skal sikres mulighed for igennem aktiv deltagelse at få kendskab til egen krops potentialer.

De fysiske rammer skal udformes på en sådan måde, at der er mulighed for et varieret udbud af motorisk udfoldelse, som medvirker til at styrke sanseintegrationen.

Mål fastsat af Slagelse Kommune

4a) Mål: Barnet skal have mulighed for at være i bevægelse og opleve glæde ved sin krop

4b) Mål: Barnet skal i dagtilbuddet sikres betingelser, der styrker den fysiske sundhed, herunder forhold som ernæring, hygiejne og aktivitet

4c) Mål: Barnet skal støttes i at videreudvikle motoriske færdigheder i både leg og tilrettelagte udfordringer

Mål fastsat af Søbjerggård Børnehus:

- at give børnene mulighed for at tilegne sig og udforske omverdenen gennem alle sanser

Det gør vi ved at:

- de voksne støtter og opmuntrer til fysisk udfoldelse
- benytte naturen med dens forskellige muligheder for at klatre op / rutsche ned ad skrænter, gå og løbe på ujævnt terræn, bygge huler, balancere på træstammer, spise madpakker i skoven, klatre i træer
- på legepladsen udnyttes alle de muligheder, der er for at lege med mudder, trille på bakken, gynge, klatre, cykle, boldspil herunder fælles morgengymnastik
- Vi varierer stuerne tilbud, hvor der tegnes, klippes, males, leges med modellervoks og perler. Kravene skærpes i takt med alder og udvikling
- Vi benytter Salen i børnehaven,
- Arbejde med Sund kost, sanserne og viden om kroppens funktioner
- Forsøge sig med at spise med kniv og gaffel
- Give mulighed for frisk luft og motion hver dag
- Børnehaven har udarbejdet en kostpolitik
- Børnene deltager i så mange af de praktiske funktioner, som overhovedet muligt, madlavning til maddage, dække bord, sætte i opvaskemaskinen, tømme opvaskemaskine og sætte servicen på plads, oprydning af legetøj
- Opfordre børnene til at klare af- og påklædning mere og mere selvstændigt
- Indarbejde gode rutiner, når det gælder om at huske at vaske hænder
- Opfordre forældrene til at benytte de frivillige idrætsorganisationer

Det ser vi ved at:

Børnene viser nysgerrighed og lyst til at udforske de rammer, der stilles til rådighed

Børnene viser glæde ved fysiske udfordringer

Børnene har fornemmelse for egens krops muligheder og begrænsninger

Børnenes udvikling forløber progressivt og så vidt muligt alderssvarende.

Børnene udfordrer sig selv fysisk og afprøver nye muligheder

Børnene så vidt muligt holder korrekt på skriveredskaber og saks

Børnene giver udtryk for om noget er sundt eller usundt

Børnene som regel husker at vaske hænder før spising og efter toiletbesøg

Dokumentation og Evaluering

Vi vil optage videosekvenser som efterfølgende analyseres på personalemøderne, samt anden billedokumentation.

Børn i udsatte positioner

Der kan være tale om forsinket motorisk udvikling eller et mindre handicap. Hvis vi vurderer, at vi ikke selv kan løfte opgaven, har vi mulighed for at trække på kommunens Børneergoterapeut for vejledning og i sjældnere tilfælde arbejder denne med barnet. Alle mildere tilfælde søges støttet og udfordret i de aktiviteter børnegruppen tilbydes, men tilpasset barnets særlige behov

Se tillige afsnittet om Børn i udsatte positioner efter tema 6

TEMA 5

NATUREN OG NATURFÆNOMENER:

For at erhverve kompetencer indenfor dette tema er det en forudsætning at færdes i naturen på alle årstider. Det forudsætter pædagogisk personale, der selv føler glæde ved at være i naturen og som har en nysgerrig tilgang og en viden om natur og naturfænomener.

Aktiviteter om årstider, arter og cyklus medvirker til udvikling af barnets evne til at systematisere og kategorisere deres omverden.

Mangeartede naturoplevelser udvikler barnets forståelse for den fantastiske verden, de er en del af og giver dem lyst til også at værne om den.

Mål fastsat af Slagelse kommune

5a) Mål: Barnet skal have mulighed for at opleve glæde ved at være i naturen og udvikle respekt for natur og miljø

5b) Mål: Barnet skal opleve og erfare samspillet mellem menneskene og naturen

5c) Mål: Barnet skal have mulighed for at få mange og forskelligartede erfaringer med naturen og naturfænomener samt for at opleve naturen, som et rum for at udforske verden

Mål fastsat af Søbjerggård Børnehus:

- børnene skal have mulighed for at få førstehåndsoplevelser med naturens dyr, planter og materialer
- børnene skal have mulighed for at opdage årsag, virkning og sammenhæng
- børnene skal have rig lejlighed for at opleve naturen som et sted, hvor fantasien kan udfolde sig
-

Det gør vi ved at:

- tage på ture i naturen
- Indrette legepladsen ud fra et ønske om at alle sanser stimuleres, med udgangspunkt i de 4 elementer
- Tilrettelægge aktiviteter, hvor børnene sår frøene, vander og ser planterne vokse og til sidst får mulighed for at høste og spise afgrøderne (fra jord til bord)
- Læse bøger om natur og naturfænomener

- De voksne går foran som et godt eksempel, specielt i det at værne om naturen, ikke smide affald og ikke brække grene af eller med vilje træde på krible-krabledyrene, ikke ødelægge fuglereder
- De voksne griber enhver anledning til at tale med børnene om naturen
- gøre børnene opmærksomme på årstidernes skriften ud fra praktiske ting som vejr og påklædning
- Grundlægge gode vaner hos både børn og voksne, affaldshåndtering og forbrug af ressourcer
- Børnene møder voksne, der forholder sig aktivt og medlevende i forhold til børnenes eksperimentering og undren

Det ser vi ved at:

Børnene viser nysgerrighed og undren og deler deres oplevelser med andre.

Børnene gør brug af de muligheder, der er i f.eks. skoven og klatrer i træer, bygger huler, snitter i pinde.

Børnene viser hensyn til dyr og planter, når de færdes i naturen.

Børnene viser, at de hen over tid får en større viden om, hvad dyr og fugle hedder, og kender årstiderne.

Børnene lægger mærke til, når der ligger affald i naturen.

Børnene værner om miljøet, husker at slukke lys eller anvender skraldespande.

Dokumentation og evaluering

Lytte til børnene, se deres glæde ved at færdes i naturen samt billedokumentation

Børn i udsatte positioner

Mange Børn i udsatte positioner trives ofte bedre udenfor, hvor der er højt til loftet, men vi ser også børn for hvem, det er uoverskueligt udenfor og når stuen tager på tur. De sidstnævnte kræver særlig opmærksomhed fra de voksne, måske en voksen i hånden indtil barnet er tryk ved at tage med på tur.

Se tillige afsnittet om Børn i udsatte positioner efter tema 6

TEMA 6

KULTURELLE UDTRYKSFORMER:

Kultur kan anskues ud fra to forskellige dimensioner det æstetiske og det antropologiske. Det er vigtigt at holde begreberne adskilt, når man giver sig i kast med at tale om daginstitutionen som kulturformidler. Efter vores opfattelse har daginstitutionen en vigtig rolle i begge sammenhænge, hvor de voksne har en vigtig rolle som formidler af dansk kultur og traditioner.

Æstetik er den del af det kulturelle, der beskæftiger sig med kreative og kunstneriske udtryksformer, kultur lig med sanselige erfaringer og oplevelser. Antropologisk kulturforståelse

skal ses bredere, idet kultur opfattes som alt det, man gør og er. En dimension i livet og det, der forener os som mennesker. Derfor er det vigtigt, at de voksne bestræber sig for at skabe rum og rammer for børnenes egen udfoldelse som medskabere af institutionens kultur.

Mål fastsat af Slagelse Kommune:

6a) Mål: Glæden ved kunst og kultur skal stimuleres

6b) Mål: Barnet skal have adgang til materialer, redskaber og moderne medier, herunder IT, som kan bruges både i forbindelse med oplevelser og skabende kulturel aktivitet

6c) Mål: Barnet skal møde pædagogisk personale, der selv er aktive kulturbrugere og støtter barnet i at eksperimentere med, øve sig i og afprøve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer

Mål fastsat af Søbjerggård Børnehus:

- Børnene skal have mulighed for at få kendskab til de kulturelle tilbud, der er i vores by
- Børnene skal have mulighed for at udtrykke sig kreativt
- Børnene have mulighed for at stifte bekendtskab med IT

Det gør vi ved at:

- Planlægge ture til teateret, biblioteket, kirken, politistationen, diverse arbejdspladser og egnens kulturhistoriske steder
- Børnene møder engagerede voksne, som er bevidste om deres rolle som kulturformidlere
- Skærpe børnenes interesse ved at gøre opmærksom på ting vi ser og hører, når vi færdes
- Præsentere forskellige materialer og teknikker for børnene, og stille materialerne til rådighed
- Lade en musikpædagog undervise i børnehaven
- Synge og læse højt hver dag
- Indkøbe bøger til vores egen Bogkanon
- Lave sangmapper til hvert enkelt barn med " stuens sange "
- Planlægge aktiviteter, der lærer børnene om jul, påske, Sct. Hans e.t.c. med de traditioner der er forbundet dermed
- Arbejde med drama, teater, rim og remser, børnelitteratur i forskellige genrer, sang og musik
- Arbejde bevidst med at udtrykke sig med krop og ansigt
- Børnene gennem aktiv deltagelse lærer danske traditioner at kende.

- Det ser vi ved at:

Børnene selv finder materialer frem og kommer med ideer til, hvad de vil lave.

Børnenes lege er inspireret af de oplevelser, de har haft sammen og de fortæller om dem.

De tager uopfordret sangbøgerne frem og synger.

Alle børn benytter børnehavens computere.

Børnene fortæller om traditioner og kan huske hvilke aktiviteter, der følger med. F.eks. til fastelavn slår man katten af tønden.

Børnene tager initiativ til at optræde for hinanden

Dokumentation og evaluering

De enkelte stuer evaluerer på forskellige kulturelle aktiviteter hen over året, på baggrund af billeddokumentation

Børn i udsatte positioner

Tilrettelæggelse af aktiviteter inden for dette tema sker altid på baggrund af børnegruppens sammensætning og under hensyntagen til Børn i udsatte positioners mulighed for at deltage, der kan være tale om at deltage på forskellige niveauer.

Se tillige afsnittet om Børn i udsatte positioner

BØRN I UDSATTE POSITIONER

I 2017 begyndt Slagelses kommune at bruge redskabet TOPI. Dette er et redskab til opsporing af børn.

2 gange årligt laves der en TOPI vurdering på alle børnene således at vi kan forbygge, blive hurtigere til at spotte et barn der har evt. har nogle udfordringer og igangsætte en handleplan. Vi finder det naturligt, at tage udgangspunkt i de børn, vi har i børnehaven i øjeblikket.

Udefra kommende hjælpepersoner, som vi har mulighed for at trække på:

- Talepædagog, ergoterapeuter, inklusionsvejleder, sundhedssygeplejerske, psykologer fra PPR

Hvad gør vi selv?

De børn, der har behov for særlige hensyn, kommer jævnligt i mindre grupper for at få mulighed for specielt tilrettelagte pædagogiske forløb, med henblik på at udvikle deres kompetencer. Vi hjælper disse børn til at danne venskaber, der kan støtte dem i deres videre udvikling.

Vi har dagen opdelt i faste strukturer og aktiviteter, som gør dagen mere overskuelig og genkendelig

Vi hjælper med at sætte ord på følelser og anerkender såvel glæde, vrede, sorg ved hjælp af f. eks. billedbøger, sætter ord på, bruger dialogiske læsning m.m.

Slagelse kommune har udarbejdet en handleguide. Hvor alle de redskaber der kan være nødvendig når man skal arbejde målrettet med et barn, nemt og hurtigt kan findes i udarbejdede "en DPU", "TRASMO", "TRAS", "Fokus skemaer" og evt. handleplaner.

I arbejdet med Børn i udsatte positioner tager vi udgangspunkt i de kompetencer barnet allerede har og planlægger aktiviteter, der giver barnet succes og derved mulighed for at øge status i børnegruppen, ligesom troen på egen formåen øges.

Det er ofte en fordel, at færdes i naturen med Børn i udsatte positioner. De profiterer af mere plads, og den forunderlige ro, der f.eks. er i skoven, forplanter sig måske i et ellers uroligt barn. Man ser også antallet af konflikter reduceres og focus fra de voksne flyttes (det meget kontaktsøgende barn).

Derfor kan rigtig mange aktiviteter med fordel flyttes udenfor og det bestræber vi os på, uden at overse de børn, der fungerer bedre i en mindre, mere overskuelig ramme.

Inkluderende pædagogik

Målet er, at alle børn og unge skal ses, anerkendes og værdsættes som de unikke personer de er, og dermed sikres en faglig, personlig og en social udvikling.

For os er det en måde at forholde sig til vores medmennesker på og inklusion skal derfor ikke kun ses i børnehøjde, men som et generelt menneskesyn. Vores pædagogik skal kunne tilgodese alle børns behov for accept, inddragelse, ligeværdighed og det at være en del af et socialt fællesskab, for at få den mest optimale udvikling hos alle børn.

DET SÆRLIGE TILBUD I SØBJERGGÅRD BØRNEHUS.

Det særlige tilbud er et tilbud til Børn i udsatte positioner eller vanskeligheder, der rækker lidt udover den almene børnehave-praksis, det kan være enten sproglige, motoriske, følelsesmæssige, sociale eller indlæringsmæssige vanskeligheder, som kræver en særlig indsats, opmærksomhed og støtte. "Det særlige tilbud" betyder i vores institution, at disse børn får et tilbud målrettet til netop dem. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns behov og vanskeligheder og støtter dets generelle udvikling, sådan at barnet profiterer af, at være en del af en normalt fungerende børnegruppe. Det særlige tilbud er ikke et specialpædagogisk behandlingstilbud, men et tilbud tilknyttet almenområdet, hvor vi arbejder med at udvikle læringsrum, der kan rumme disse børn

Ved Børnehaven Søbjerggård Børnehuse der oprettet 4 pladser i det særlige tilbud, i den forbindelse har vi fået ansat to pædagoger, der har stor erfaring og specifikke kompetencer indenfor netop det område. Disse pædagoger har et øget fokus på børnene med særlige behov og har ansvaret for arbejdet med børnenes individuelle handleplaner, samtaler omkring barnet, planlægning af specielle pædagogiske aktiviteter etc. *i samråd med ledelsen og det øvrige personale på barnets stue.*

Når et barn, tilknyttet det særlige tilbud, går i børnehaven, vil det være i en kobling af, at barnet har "sin base" sammen med de øvrige børn på en fast stue og får muligheden for at kunne trække sig tilbage i mindre grupper efter behov.

Ved at barnet indgår på en fast stue hver dag, oplever barnet samhørighed til gruppen/fællesskabet – og også en oplagt mulighed for at kunne spejle sig i andre børn uden umiddelbare vanskeligheder/fra normalområdet. Det er i fællesskabet de sociale kompetencer og de sociale relationer udvikles. Ved at inkludere Børn i udsatte positioner ind i et almindeligt dagtilbud vil man opleve, at de øvrige børn på stuen lærer at acceptere, vise tolerance samt solidaritet overfor andre børn som har behov for ekstra hjælp på nogle områder.

DOKUMENTATION OG EVALUERING:

Loven om Pædagogiske læreplaner stiller krav om dokumentation af, om de pædagogiske processer leder frem mod de mål, der er opstillet i de enkelte temaer. Dokumentationen skal bruges til løbende at evaluere de pædagogiske processer med henblik på forandringer/ forbedringer.

Der er tale om forskellige former for dokumentation, der skal målrettes formålet. Der opereres med intern og ekstern dokumentation. Den interne har til formål, at gøre pædagogerne klogere på deres praksis og den eksterne, er information til forældrene og anden udadvendt aktivitet. At dokumentere og evaluere arbejdet med børns læreprocesser handler ikke om at vurdere det enkelte barns resultat i forhold til de enkelte temaer, men at vurdere det pædagogiske arbejde – om metoderne leder frem mod målene.

Vi dokumenter via Tabulex, hjemmesiden, observationers og fortællinger.